

Románia legnagyobb és legdusabb választéku gyapjuszőnyeg raktára!

100 minta

Ebédliő-szőnyeg

10 minőség

futószőnyegek, linoleum, sezlonterítők

Timisoara,

Bul. Reg. Ferd. 7.

Loydsor. Tel. 10-31

HAAS LIPÓT

Oradea-M.

Calea Reg. Ferd. 5.

Telefonszám: 463.

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 6.

Telefonszám 744.

Magyarországon meghosszabbítják a lakbérleti szerződéseket

Lassankint aranyérlékre emelik a házbéreket

(Budapest, október 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bár Magyarországon az utóbbi időben erőteljesebb építkezés indult meg, a közönség mégis nagy aggodalommal tekintett november elseje felé, amikor a ma érvényben levő lakbérleti törvény szerint a lakások felmondhatóká válnak. Az egész társadalom megmozdult a lakbérleti törvény meghosszabbítása érdekében és tegnap egy szocialista küldöttség kereste fel a népjóléti minisztert. A miniszter azzal utasította el a küldöttséget, hogy nem engedje a kérdést pártkérdéssé tenni, annál kevésbé, mert a kormány ugyanis elhatározta a

lakbérleti szerződések meghosszabbítását. Az új lakásrendelet már készen is áll és a háztulajdonosokra nézve több kedvezményt tartalmaz. Így jogot ad nekik arra, hogy saját régi és más házában lévő lakásának felajánlása esetén házában egyik lakóját a rendes felmondási idő után kitehesse és abba a lakásba beköltözzék. Közben a házbéreket automatikusan fel emelik az aranyparitásra és november 1-én 10-10 százalékkal fog emelkedni a házbér, amelynek alapja az 1917 november 1-i házbér. A lakások végleges felszabadítása előtt a kormány nagyobbarányú építkezéseket hajt végre.

EZ A BURECH FEIGE SZOMORUNÓTÁJA

Csalódott szerelem kergette öngyilkosságba a szerelmes szívű borsai zsidóleányt

(Sighet Máramarosziget, október 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész történet, amelyről alant szó lesz, úgy hangzik, mintha egy Courts-Mahler regényből szakították volna ki, hogy érzelmesebb szívről varrálékony és javíthatatlan romantikusok szívét gyönyörködtesse. Pedig ezúttal az történt, hogy az élet kopirozta le Courts-Mahlert, ha nem is olyan édeskés, vizenyős hangulatu aláfestésekkel, mint azt a német juncker-társadalom írónójától megszoktuk. Ez a történet, minden romantikája mellett, sötét és kegyetlen motivumokkal van átszőve, a vidámságnak egyetlen sugara sem villan fel szötte-sében, csak a fájdalom szava csendül ki belőle, amely végül is a halál némaságában halkult el.

... Pár nappal ezelőtt Burech Feige 37 éves borsai zsidó leány szerelmi bánatában öngyilkosságot követett el, éppen a tiz bűnbánó nap szombatján, mikor is maroszódat vett be és hosszú vergődés után az árnyak birodalmába költözött át. Ritka dolog az ilyesmi, különösen zsidó családban és főleg a kis Borsán, ahol az emberek megszokott nyomorát, vagy megszokott emésztését ritkán kavarja fel holmi rendkívüli esemény. Minden bizonnyal Burech Feige sem azzal a pretenzióval lépett az élet színpadára, hogy életét ilyen „romantikus” cselekedettel fejezze be s ha mégis megtette, ennek súlyos, nagyon is súlyos okai lehettek. És voltak is...

Pásztoridill, amelynek szépsége iránt az apának nincs érzéke

Burech Feige jómódu zsidó embernek volt egyetlen gyermeke. Az öreg Burechnek Borsá határában 50-60 holdnyira terjedő havasi legelője volt, amely a Priszlop-csucs alján terült el s amelyen évente pár száz juh és bárány legelészett az őket megillető bárányi nyugalommal és igénytelenséggel.

Burech Feige már apró gyermekkorában szívesen kalandozott el smaragdzöld színű legelőn, melyeken tavasszal és nyaranta jószágu virágok termettek s különös álmodozásokra

Select Conrad Veidt és Elisabeta Bergner kiváló művészek Florenci hegedűs mozgó megható tragikomédiában. M...

készítették a fiatal zsidó leányt. Mikor Feige elérte tizenhatodik életévét, apja rábizta az egész legelőt s a legelővel kapcsolatos juh- és kecskenyájak őrzését. Multak a hónapok, eseménytelenül és egészséggel telítetten s talán Burech Feige életében semmi kiskiklás sem történt, ha egy szép napon meg nem jelenik a színen, helyesebben a pázsiton egy Mendel nevű 20 éves fiatalember, feketeszemű és meleg-hangu, akinek szép szemén és meleg hangján kívül semmije nem volt, még munkája sem.

Ez a találkozás az ágrólszakadt Mendellel végzetes hatású lett Feigera, aki, mintha romantikus könyvek recipéje szerint akart volna cselekedni, beleszeretett a szépszemű, de szegény fiuba. A leány a szerelem jogán beprotezsálta Mendelt apja juhái mellé juhásznak, helyesebben pásztornak, amely utóbbi meghatározás azért illet inkább hozzá, mert ezúttal inkább pásztororák adásával foglalkozott, mintsem a juhok felügyeletével. Mindez, természetesen, a legnagyobb titokban történt, míg nem az apa egy szép napon meg nem jelent a színen s leányát rajta nem érte, hogy Mendellel csókolózik. A juhászorák gazdája korántsem fogta fel romantikus értelemben a pásztoróra jelentőségét, hanem leszidva leányát, ekvellen dühbe felgerjedésében, kipenderítette állásából a jött ment zsidófiút.

Az idill végére egy gránátszilánk tesz pontot...

Hiába volt minden sirás-rívás: az öreg Burech szíve nem ismert könyörületet, mert gögös volt az és telve a konvenciók még Borsán is szokásos előítéleteivel. Sehogy sem akarta belátni, hogy vanuk érzések, amelyek nem tisztelik az előírásokat s amennyiben tehetik, fűtyülnek a társadalmi illemre. Az öreg Burechnek az volt a felfogása, hogy akinek az Isten pár száz juhot adott, annak a leánya nem mehet férjhez a nyájás állatok őrzőjéhez, hanem csak magasabb rangfokozatu férfi oldalán találhatja meg előírásos boldogságát. Sajnos azonban, Feigenak egészen más volt a felfogása ezekről a dolgokról s mintha csak könyvekből olvasta volna, hogy a szerelmes hősnő adott esetekben hogyan szokott viselkedni, tovább is feartartotta az érintkezést szerelmesével, ha

ezúttal nem is fizikai értelemben, csupán a megszépítő messziségből.

Az elbujdosott juhászlegény mindig szerette, hogy egy-egy üzenetet küldjön szíve királynéjának, aki viszont mindig gondoskodott arról, hogy tudomására juttassa: vár rá mindhaláláig. s Mendel tovább barangolt Erdély bércei és völgyei között, hajszolva a gazdagság álmát, mely majdan méltóvá teszi őt Feige kezének elnyerésére.

Igy multak-teltek az évek s talán Mendelnek tényleg sikerült volna gazdaggá lenni, ha közben ki nem tör a világháború s Mendelt is el nem viszik a frontra. Mendel bevonult katonának s előbb a szerb, majd az orosz fronton teljesített szolgálatot, amikor végre egy szép napon arról értesítette hűséges szerelmese, hogy egybekelésüknek legfőbb akadálya: édesapja, elköltözött az élők birodalmából. Feige azt írta Mendelnek, hogy kérjen szabadságot, jöjjön Borsára s kössék meg az akkoriban szokásos hadi házasságot. Mendel szeme a levél olvastára fátyolos lett az örömtől s azonnal-jelentkezett raportra, kérve, hogy egedjék haza szabadságra. A derék katonának parancsnoka kilátásba is helyezte a szabadságot s talán a boldog nász meg is történik, ha közben az ellenség nem intéz támadást ama rajvonat ellen, melyben Mendel a haza üdvéért már évek óta nyelte a löpor-füstöt s viaskodott életben maradásáért.

Ezzel a támadással aztán bekövetkezett a tragikus fordulat. Egy gránátszilánk oly súlyosan sebesítette meg a szerelmes pásztorfiút, hogy az menten elvérzett, tekintet nélkül Feige örökkévaló érzelmeire...

A szerelemfa mégegyszer kivirágzik...

Amikor Feige arról értesült, hogy halhatatlan szerelmese hősi halált halt, megfogadta, hogy soha életében többé nem izleli meg férfi csókját s örök kegyelettel zárja szívébe egykori szerelmese emlékét. Évek hosszú során át állta is ezt a fogadalmat, míg nem aztán pont a veszedelmes életkor küszöbén, a boldogság iránti vágy s a be nem teljesült álmok virága újból sarjadoszni kezdett Feige szívében: a pártában maradt vénleány még egyszer, végzetesebben, mint valaha, újra szerelmes lett. Még pedig ezúttal olyan férfibe lett szerelmes, aki nem viszonzta szerelmét. Nem viszonzta pedig azért, mert Feige egykor üde arcán elsápadtak az egykori üdőség rózsái s csak szíve volt az, mely a régi ifjúság tüzevel veterán lobot. A daliás férfi, akibe ez év tavaszán Feige beleszeretett, semmi érzéket nem mutatott a vénleány epedése iránt s mint minden fiatal és szép ember, inkább az ifju s viráguk teljében lévő Feigék iránt mutatott érdeklődést. Ez lett azután a Feigé végzete. A szomorúság és életuntagság mindjobban kerítette hatalmába a szerencsétlen vénleányt, aki belátta, hogy életének nincs többé célja és értelme s az lesz a legjobb, ha első szerelmese után ő is elköltözik a halottak birodalmába.

Ez a Burech Feige szomorú nótája...

Urania Pijamas feyencus El ne mulassa meg nézni a Zígottó közkedvelt komikus a M O Z G Ó elsőrangú 7 felv. vígjátékban. — Mon. Filmc.

a ko

Az

(Cluj-Kolozsitójtól.) A lát kétséget kizáró átesoportosítás és a pártvezető az érintkezés vezetőegyenisére, közeledésre, k a liberális minték, hogy tize nek be? Hisz az urnák nagy parlamen-i töl zavarja a liber

A tény az met megkezdő párt kezdemén ideje alatt foly beszéléseket a politikai élet ment keresztül tehát, hogy a a belpolitikai bizonyoságot és sági, politikai tette szükségese nemzeti paras A napokban Vojvod Sánd Kelet munkat párt egyik pr a belpolitikai kezdő figyelem

— A legu eseményei két ország akut p liberális gazda sát vonta ma nagyiparosok földmivelők e sági koncepció közben felmer gek csak kon tették a liber — úgy hisze zik, — ingad miniszterek rosszul leplez hogy Bratian b juttatása é baráti jobbot kellőleg illus

— A Bra miniszterelnö viszony enyh téseket, de se látná a nemz kormányon. V nevében kije párt tovább káját és váltó az összes poli kérdésekben. egyedül mi v országot a m Hogy az orsz lettünk van zet jobbrafo nyitka az, támadt a gy detésének. H is hirdettek, pártok, de az reakció, ame bizakodás, a fehérvári hat

— Mani eleji krízis zelmet és mo jelenthetem,

A nemzeti parasztpárt a kormány bukását jósolja decemberre

Az újabb liberális-nemzeti parasztpárti közeledés kulisszatitkai

(Cluj-Kolozsvár, október 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A látszólagos szélsőségek mögött minden kétséget kizáróan a belpolitikai élet nagy erőátvitelét készítik elő a hatalmi faktorok és a pártvezetők. Bratianu Jonel ismét felvette az érintkezés 'onalát a nemzeti parasztpárt vezetőegységével. Miért volt szükség erre a közeledésre, kérdezheti joggal az olvasó, hiszen a liberális miniszterek többször is kijelentették, hogy tizenkétévi kormányzásra rendezkednek be? Hiszen a parlament immár validálta az urnák nagy meglepetését: a nagy liberális parlamenti többséget s így látszólag semmi sem zavarja a liberális politika vizeit.

A nagy találkozó

A tény azonban az, hogy a tárgyalások ismét megkezdődtek s a tárgyalásokat a liberális párt kezdeményezte. Legutóbb a Stirbey-kormány ideje alatt folytatott egymással eszmecsere, megbeszélések a két párt vezetői s a román belpolitikai élet abban az időben krízises napokon ment keresztül. Semmi kétség sem férhet hozzá tehát, hogy az újabb meginduló tárgyalások a belpolitikai élet újabb kríziséről tesznek tanubizonyosságot és az ország jólétét érdeklő gazdasági, politikai és jogi problémák egész serege tette szükségessé és elkerülhetetlenné a liberális-nemzeti parasztpárti közeledést.

A napokban lezajlott Bratianu Jonel—Vajda Vojvod Sándor találkozás alkalmából az Uj Kelet munkatársa felkereste a nemzeti parasztpárt egyik prominens kolozsvári vezetőjét, aki a belpolitikai élet aktuális problémáiról következő figyelemreméltó nyilatkozatot tette:

Az akut krízis napjai

— A legutóbbi hónapok kül- és belpolitikai eseményei kétségtelenné tették azt, hogy az ország akut politikai krízis napjait éli át. A liberális gazdasági politika az élet pauperizálását vonta maga után, termelők és fogyasztók, nagyiparosok és kisiparosok, kereskedők és földművelők egyaránt nyögik egy átkos gazdasági koncepció súlyos következményeit. Az időközben felmerült politikai, természeti nehézségek csak komplikáltabbá és tarthatatlanabbá tették a liberális kormány helyzetét, amely ma — úgy hiszem, ez szinte axiómaszerűen hangzik, — ingadozóbb, mint valaha. A liberális miniszterek optimista kijelentései csak jólrosszul leplezték a kormány gyengeségét és az, hogy Bratianu Jonel, két averescanus képviselő bejuttatása és egyéb manőverek után ismét baráti jobbot nyújt a nemzeti parasztpárt felé, kétségkívül illusztrálja a kormány labilis voltát.

A kormány koalíciót akar

— A Bratianu—Vajda találkozáson a liberális miniszterelnök nemcsak a két párt közötti feszült viszony enyhítésére vonatkozólag tett kijelentéseket, de sejtetni engedte azt is, hogy szívesen látná a nemzeti parasztpárt együttműködését a kormánnyal. Vajda Sándor azonban Maniu Gyula nevében kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt továbbra is megőrzi intranszignens politikáját és változatlanul kitart álláspontja mellett, az összes politikai, gazdasági és alkotmányjogi kérdésekben. *Meg vagyunk győződve róla, hogy egyedül mi vagyunk hivatottak arra, hogy az országot a mai válságos helyzetben átsegítsük.* Hogy az ország közvéleménye mennyire mellettünk van és mennyire tölünk várja a helyzet jobbfordulását, annak legkésebb bizonyítéka az, hogy milyen hatalmas visszhangja támadt a gyulafehérvári nagygyűlés meghirdetésének. Hiszen politikai gyűléseket máskor is hirdettek, máskor is tartottak a politikai pártok, de az általános helyzetre jellemző az a reakció, amelyet a gyűlés kiváltott és az a bizakodás, amellyel a közvélemény a gyulafehérvári határozatok elé tekint.

„Karácsony után kormányra kerül a nemzeti parasztpárt

— Maniu Gyula intranszignenciája a nyáreleji krízis napjaiban aratta az első nagy győzelmet és most minden optimizmus nélkül kijelenthetem, hogy a politika gyümölcsei már

érelőben vannak. Hét éven keresztül harcolt Bratianu Jonel a nemzeti parasztpárt politikai valósága ellen, hét éven keresztül próbálta az arzenáljának legválogatottabb fegyvereivel megsemmisíteni azt az erőt, amelyet az egész ország közvéleményét képviselő nemzeti parasztpárt reprezentál. Hét év után most ime, az idén másodszer nyújtja felénk békejobbját, másodszer kéri a párt közreműködését. A nemzeti parasztpárt azonban úgy érzi, hogy egyedül hivatott és egyedül képes a helyzetnek minden oldalról való tisztázására. *Es nem hinném, hogy rossz próféta vagyok, ha azt mondom, hogy a karácsonyi szünet után a nemzeti*

A délkinai csapatok már csak negyven mérföldre állanak Peking kapujától

Döntő küzdelem folyik a kínai hadszíntéren

Peking, október 10. Amióta Csankajsek lemondott a délkinai csapatok fővezérségéről, a kantoni kínai szabadságmozgalom sorában nagyjelentőségű változások állottak be. Mialatt az európai sajtó, nyilván az angol távirati irodák intenciójára, mélységesen hallgatott a kínai hadszíntéren lejátszódó eseményekről, azóta a kimondottan baloldali vezetés alá került kínai csapatok több ütközetben döntően megverték Csangcsolinnak, az északi diktátornak seregeit s

parasztpárt kormánya fogja felváltani a liberálisokat.

A nem létező Averescu-párt

Eddig szól a nemzeti parasztpárti vezetőpolitikus nyilatkozata. Bizonyos, hogy az események többé-kevésbé igazolják is ezt az optimista várakozást. A „Viitorul“ ma már ismét megállapítani kénytelen, hogy „az Averescu-párt nem létezik és Averescu tábornok szomorúan kénytelen konstatálni, hogy néhány harcoson kívül, az egész országban aligha tudják, hogy a néppárt létezik-e még egyáltalán“. A „Lupta“ pedig, a választások után liberális hangszerelevé lett „Lupta“ ökölnyi betűkkel számol be arról, hogy a nemzeti parasztpárt igenis a második kormányzópárt és hogy „a két nagy kormányzópárt együttműködése az ország egyetemes érdekeinek elengedhetetlen szükségessége“.

A közeljövő eseményei mindenesetre meg fogják hozni a belpolitikai élet nagy változásait.

Prágában egy albán diák agyonlőtte Cena béget, mert benne látta Achmed Zogu és Mussolini ellenségét

A jugoszláv sajtó olasz provokációnak tekinti a merényletet. A macedón forradalmárok lángba akarják borítani Európát

(Prága, október 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Prágában tegnap véres politikai merénylet játszódott le, amelynek szenvedő hőse Cena albán követ, tette pedig Bebi Alcibiades albán diák, aki revolverével többször rálőtt az albán követre, aki holtan esett össze. A véres esemény egy prágai kávéházban játszódott le, este tíz óra tájban. A merénylő kimondottan azzal a szándékkal utazott Prágába, hogy a véres merényletet elkövessék. Az albán diák, amikor tettének elkövetése után lefogták, bevallotta, hogy az albániai Elbassanból való

s három nappal ezelőtt érkezett Jugoszláviából Prágába, kizárólag azért, hogy Cena béget meggyilkolja, akiről az volt a felfogása, hogy Albániát el akarja adni Jugoszláviának.

Bevallotta továbbá azt is, hogy egy római liceum hatodik osztályának hallgatója.

A meggyilkolt Cena bég két héttel ezelőtt érkezett Prágába, ahová Belgrádból jött. A jelek szerint a fanatikus diák Cenában Achmed Zogu ellenességét látta, mint aki annak idején nyíltan helytelenítette Albánia olasz-barát politikáját.

Az eddigi adatokból az látszik kitűnni, hogy a véres merényletben Olaszország keze is benne van, amely a merénylettel egy jugoszláv-barát albán politikust akart eltüntetni láb alól.

Bizonyosra veszik, hogy a merényletnek további következményei is lesznek s a Macedóniában nagynehezen létrejött nyugalom fel fog borulni. A csehszlovák sajtó nagy nyugtalansággal tárgyalja az esetet.

Újabb jelentések szerint a jugoszláv sajtó óriási felháborodással fogadta Cena meggyilkolását. A merényletben ismét Olaszország provokálását látják, mert Cena—a leghatározottabban az olasz-ellenes albán orientáció híve volt s a belgrádi albán követséget is azért kellett elhagynia, mert ebben a kérdésben összekülönbözött Achmed Zoguval. Cenát, aki előkelő albán család sarja, Achmed Zogu a látszat kedvéért megsemm akarta elejteni s prágai követté nevezte ki.

Cena a jugoszláv sajtóban sokszor cikkezett a jugoszláv-albán barátság mellett. Érdekes momentumként kell megemlíteni, hogy a jugoszláv lapok többször is nyíltan írtak arról,

mint a legújabb londoni táviratok jelentik, már csak 40 kilométerre állanak Peking kapujától. Pekingtől 40 kilométernyire heves harcok tombolnak az északi és a délkinai csapatok között s az ágyuk dörgését most már Pekingben is lehet hallani. Sasi délkinai vezér csapatai egyre előnyömlőben vannak, bár a pekingiek remélik, hogy az ellenséges csapatok nem tudják bevenni a város rendkívüli erős falait.

hogy Achmed Zogu rövidesen eltéti láb alól legkellemetlenebb vetélytársát, Cenát.

A jugoszláv sajtó szerint, Olaszország minden eszközzel igyekszik azon, hogy Jugoszlávia elveszítse türelmét és megdöntöttan akcióra ragadtassa magát.

Prága, október 15. A meggyilkolt Cena holttestét az orvostani intézetbe szállították. A merénylet elkövetésekor Cena követhet legelőször a kávéházban töle nem messze ülő szerb diákok siettek segítségül. Amikor a tömeg fenyegetően lépett fel a merénylő diák ellen, az könyörgésre fogta a dolgot, kérte, hogy ne bántsák, majd ellenállás nélkül átnyújtotta revolverét és utlevélt.

Belgrád, október 15. A délszerbiai szerb komitációs egyesület Délszerbia biztonságának védelmére elhatározta, hogy minden eszközzel kész harcolni a macedóniai komitációs bandák ellen. Belgrádi jelentés szerint a karibrodri határhatóságok bizalmas okmányt foglaltak le, mely a macedón mozgalmat kompromittálja. Az okmányban a központi forradalmi bizottság azt ajánlja,

hogy egyéni merényleteket kövessenek el Délszerbiában, Belgrádban és Genfben. Genfben azért van szükség a merényletek elkövetésére, mert a Népszövetség érzéketlen maradt az elnyomott macedónok vérszátolásával szemben.

A levél bejelenti, hogy a küzdelmet tudományosan tökéletesített fegyverekkel kell megvívni, s a merényleteknél a kémia legújabb vívmányait kell felhasználni. Az irat végül kiemeli, hogy a cél elérésére elégséges, ha megfelelő számú embert találnak, akik majd képesek lesznek egész Európát lángba borítani.

Conrad Veidt és Elisabeta Bergner kiváló művészek
Select Flórenci hegedős
m o z g ó megható tragikomédiában. Mon.

Rózsák

Ellenállhatatlan dalkeringő. Kottája 36 lei. Mindenütt kapható.

AZ ANTISEPTIKUS
ESZKÖZ AMELY VILÁG
HIRNÉMNEK ÖRVEND A

**VALDA
PASTILLA**

AMELY ELTÁVOLITJA ÉS
LEGYŐZI A

TOROKFAJDALMAKAT, KÖHÖGÉST, MEGHŰLEST VA-
LAMINT A RÉGI VAGY ÚJ TUDÓBAJOKAT, CHATARU
SOKAT, ASTMÁT INFLUENZÁT, STB

A DOBOZ FAC-SIMILJE →

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁBAN
ÉS DROGUERTÁBAN

A lengyel községi választásokon megsemmisítő győzelmét aratták a baloldali pártok

A nacionalisták és fascisták felmorzsolódtak, a polgári pártok legyöngültek. A nemzetiségek előretörése

(Varsó, október 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lengyel községi választások a baloldali pártok nem remélt győzelmével végződtek. A keresztényszocialista és fascista csoportok az egész országban vereséget szenvedtek.

Lodzban a szocialisták háromszor annyi szavazatot nyertek, mint a legutóbbi választáson. Egyes nacionalista és fascista csoportok teljesen elűntek, a nagyobb polgári pártok pedig helyenként alig egyötödét kapták meg a régi szavazatoknak.

A kommunista párt szintén erősödött s szövazataikkal a lengyel szocialisták mögött a második helyen állanak.

A lengyelországi németek minden terror ellenére is jóval több szavazatot értek el, mint az utolsó választáson. Lodzban 10 mandátumhoz jutottak. A zsidó mandátumok száma is jelentékenyen megszorodott. A lengyel választások eredménye azt bizonyítja, hogy Lengyelországban még mindig súlyos gazdasági válság és forrongó belpolitikai helyzet az uralkodó.

Rakovszki visszahívását a francia sajtó Briand sikereként könyveli el

A francia minisztertanács megadta Dovgalevszkiének a működési engedélyt

Páris, október 15. A francia sajtó Briand diplomáciai sikerének igyekszik feltüntetni Rakovszki visszahívását. Az egész sajtó elismeréssel ír Csicserin magatartásáról, azért, mert megakadályozta, hogy a hurok végtelenségig feszüljenek s ezáltal megőrizte a barátságos viszonyt a szovjet és Franciaország között. Több lap annak a reményének ad kifejezést, hogy az új követ: Dovgalevszki — akinek a legutóbbi minisztertanács megadta a működési engedélyt — felhagy a diplomáciai viszonylat orosz rendszerével s visszatér a nyugateurópai diplomáciai rendszerhez.

Lepadatu miniszter szerint az új kultusz-törvény megengedi a zsidó ritusok szabad szervezkedését

A kultuszminiszter nyilatkozik a készülő törvénytervezetről

(Bucuresti-Bukarest, október 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bukaresti tudósítónk az Uj Kelet tegnapi számában részletes cikkben számolt be azokról a tervekről, amelyek a most készülő új kultusz-törvénnyel kapcsolatban bizonyos régi zsidó vezetőkörökben telmerültek. A sokat emlegetett egységesítési tervezet, amelyet politikai célokra kívántak egyesek felhasználni — élénk vitát provokált a sajtóban. Most azután nyilatkozik a kérdésben Alexandru Lepadatu kultuszminiszter, aki többek között megvilágította az első napokban megszavazás alá kerülő tervezetnek a zsidó kultusz szervezésére vonatkozó diszpozíciót is.

Lepadatu miniszter mindenekelőtt kijelentette, hogy a román ortodox egyházak egységesítése kétségkívül tövös eredményekkel járt. A készülő törvénytervezet rendelkezései odairányulnak, hogy az

egységesített ortodox egyházat önállósághoz és autonómiájának kikristályosításához segítsék.

Az újságírók megemlítették a miniszternek, hogy az erdélyi zsidóságot állandó izgalomban tartják ezek a hírek, amelyek a zsidó felekezet egységesítési terveivel kapcsolatban elterjedtek. Lepadatu miniszter erre a következőket válaszolta:

— A törvénytervezet a zsidó felekezettel általánosságban foglalkozik, anélkül, hogy külön emlí-

tést tenne az egyes ritusokról, amelyekre a történelmi fejlődés során a zsidó felekezet szakadt.

Szabadon szervezkedhetnek a zsidó ritusok

— Az általánosító „zsidó felekezet“ megjelölésének használatával azonban nem kívánjuk megakadályozni a felekezeti életnek a meglévő ritusok alapján való szervezését. A törvény végrehajtási utasítása minden ritusnak megadja a módot és lehetőséget, hogy önállóan és függetlenül szervezkedjen.

Sietek azonban kijelenteni, hogy sem az államnak, sem pedig mózeshitű polgárainak nem áll érdekében a zsidó felekezetnek ritusok szerint való tulajdonos szétforgácsolódása. Éppen ezért kötelessége mindazoknak, akik a zsidó felekezet megszervezését a jövőben intézei fogják, hogy csakis a történelmi ritus-tagozódással vessenek számot és nem azokkal, amelyeket lokális körülmények, vagy pedig muló érdekek teremtettek meg.

— Mi történik az egyházi vagyonnal, — kérdezték az újságírók — ha valamely felekezet hívei más vallásra térnek át.

— Bizonyos, — válaszolta a miniszter — hogy nehéz olyan megoldást találni, amely mindkét félt kielégíthetné. Bárhogyan is történjen ugyanis az ilyen áttérés, valamelyik fél mindig elégedetlen lesz a megoldással. Remélem azonban, hogy sikerülni fog a kérdésben olyan platformot találni, amely mindkét oldal igényeit kielégíti.

Mi történik a baptistákkal?

Szabályozza-e a törvény a baptisták és adventisták helyzetét?

— Direkte nem, közvetve azonban igen. A törvénytervezet ugyanis úgy intézkedik, a mai bevett történelmi felekezeteken kívül megengedi mindazon felekezetek működését, amelyeknek hitvallása, erkölcsi principumai, szervezeti rendszere és vezetése nem ellenkezik a felekezetekre vonatkozó általános rendelkezésekkel.

Az új felekezeteknek tehát, és így az adventistáknak és baptistáknak is, be kell nyújtaniuk a kultuszminiszteriumhoz statutumukat, amelyeket azután elfogadás esetén minisztertanácsi határozat és királyi dekrétum fognak megerősíteni.

A felekezetek kivüliek szabadsága

Arra a kérdésre végül, hogy milyen intézkedéseket tartalmaz a törvénytervezet a szabadgondolkodókra vonatkozólag, a következőket válaszolta Lepadatu miniszter:

— Az új törvénytervezet csak azokról intézkedik, akik valamilyen felekezethez tartozónak vallják magukat, de nem vonatkozik a vallásfelekezeten kívüliekre. A törvény senkit sem kötelez arra, hogy valamilyen vallást valljon magáénak, csak megadja a jogot hozzá. Minthogy valamilyen felekezethez való hozzátartozás bizonyos erkölcsi és néha anyagi kötelezettségekkel jár, a törvény megadja a lehetőséget bizonyos formák mellett valamilyen felekezet elhagyására, hogy az illető felekezeten kívüli maradjon, mint amilyenek például a szabadgondolkodók.

El ne mulasz- Zigaretto közkedvelt
szá megnézni komikus a
Urania Pizsamás fegyenc
M O Z G Ó nagysikerű 7 felv. vígjátékban. —
Mon. Filme

Gyümölcsfát

ősszel ültessen! Éghajlatunknak megfelelő gyümölcsfa és szőlőültványt legkiválóbb minőségben vásárolhat TÓTHFALUSI és TSAI gyümölcsfa iskolájában, Targu-Mures. Árjegyzék ingyen

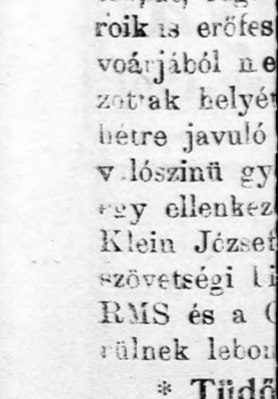
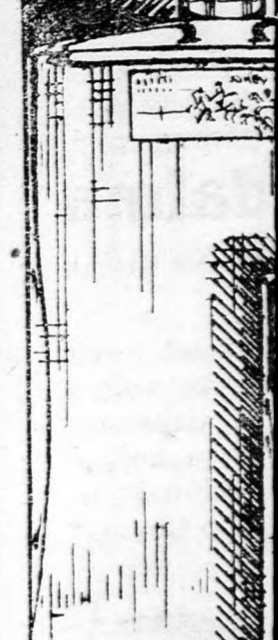
Összes butorszükségletét

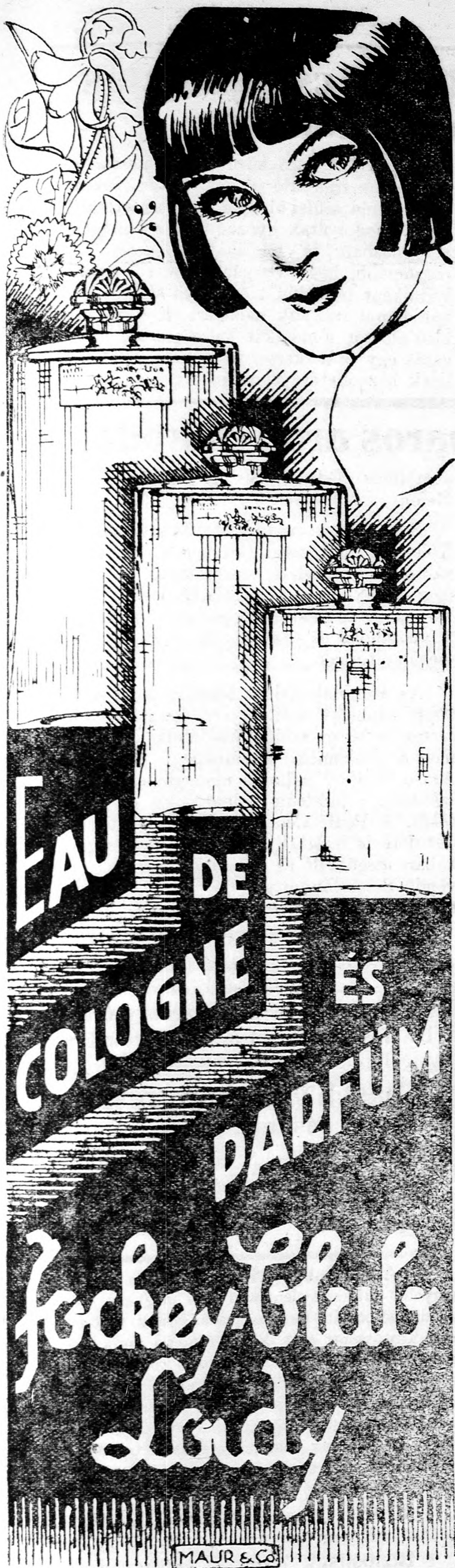
mélyen leszállított árban szerezheti be Lampel butorraktárban, Cluj, Reg. Maria 34.

Bognár & Szántó, Oradea (Nagyvárad)

cégtulajdonos: Palcu Lazar, Pancota, Varga Antal, Teremiamare
bornagykereskedés, rum- és likörgyár. — Szőlőnagybirtokosok.

Plüsch kabátok gőzölése, szőrmebundák tisztítása legolcsóbb Cink-nél Cluj

Haggibbor—KMSC. Ma délután fél 4 órai kezdettel a Haggibbor és a feljavult KMSC játéka a bajnoki mérkőzésüket a vasutaspályán. A zsidó csapat, régi gárdájának legjobbjait nélkülözve heróik is erőfeszítést tesznek, hogy nagy ifjúsági rezervoárjából megfelelő erővel töltsék be az eltávozottak helyét. A Haggibbor fiataljai valóban hétről-hétre javuló formát játszanak ki és a mai mérkőzésen a lövészet győztesének látszanak. A csapatban — egy ellenkező bírádással szemben — játszani fog Klein József. A mérkőzést Grigore Seliceanu, ismert szövetségi líró vezeti. A városi pályán a Romania—RMS és a CFR—Academia bajnoki mérkőzések kerülnek lebonyolításra.

* **Tüdőfűcukorka** a köhögést, fulladást megszünteti azonnal. Ára: 15 lej. *Osváth* gyógyszerár, Tg.-Mures.

Urania El ne mulassza meg nézni **Zigóttó** közkedvelt komikus **A pizsamás fegyenc** elsősorú 7 felv. vigjátékban. — Mon. Filme

Coolidge örömét fejezte ki az »American Girl« szerencsés megmenekülése felett

Lindberg óta egyetlen repülő sem fogadtak akkora lelkesedéssel, mint Ruth Elderét.

Newyork, október 15. Az American Girl utasainak szerencsés megmenekülése miatt Newyorkban általános az öröm. Különösen Alabamában, ahol Ruth Elder rokonai laknak. Coolidge örömét fejezte ki az American Girl utasainak szerencsés megmenekülése felett, ezzel szemben Dawis hadügyi államtitkár élesen bírálta a pilótánál vállalkozását, amelyet értéktelenségnek és a repülés ügyére károsnak minősített. Az eredménytelen repülések, szerinte, a repülőgépek kereskedelmi téren való alkalmazását gátolják. A világsajtó hangjából megállapítható, hogy Lindbergh óta egyetlen repülést sem magasztaltak akkora lelkesedéssel és érdeklődéssel, mint a Ruth Elderét.

Páris, okt. 15. Levine a „Leviathan“ hajó fedélzetén utban van hazája felé. Kijelentette, hogy tavasszal visszatér Európába, ahonnan újra megkísérli az Amerikába való repülést. Reméli, hogy addig senki sem előzi meg vállalkozásában.

A „Nungesser és Coli“ nevű repülőgép Costes és Lebriz pilótákkal pénteken reggel hat órakor indult el a szenegáliai Saint-Louisból. A repülőgép, átrepülve az óceánt, amerikai időszámítás szerint péntek éjjel 11 órakor, közép-európai időszámítás szerint pedig szombat hajnali három órakor elérte Fernandubó amerikai várost, ahol leszállt.

Megnyílt a parlament őszi ülészaka

A trónbeszéd konstatálja a pénzügyi helyzet rosszabbodását. A kamara és a szenátus a régi tisztkart választotta meg

(Bucuresti-Bukarest, október 15. Az *Uj Kelet* tudósítójától.) A parlament őszi ülészakaát ma délután a szokásos szertartások között megnyitották. Az új vonalat nagyszámú közönség foglalta el, amelynek sorfalai között a parlament tagjai, a kormány, a diplomáciai testület és a hatóságok vezetői fél 12 órakor a patriarchatúra vonulnak, ahol ünnepélyes Tedeum volt. Háromnegyed 12 órakor a székesegyházból a kamarába vonultak át a képviselők és szenátorok, míg a hatóságok a karzatokon foglaltak helyet. A tábornoki kar a miniszteri székeket foglalta el, a kormány tagjai pedig az elnöki emelvény körül csoportosultak. Időközben a királyi palotából elindul a magas régenstanács menete a közönség élénk éljenzése között.

Ennek az ülészagnak a folyamán a következő törvényeket kell taumulmányozás tárgyává tennie a törvényhozásnak: az állami könyvvizetés, a legfőbb állami könyvelési hivatal reorganizálása, a munkakodex, amely a munkások sorsát lesz hivatva javítani, továbbá az ipart, a mezőgazdaságot, a kereskedelmet és a szállító eszközöket javító és megkönnyítő törvényjavaslatok, majd a büntetőkodex és a büntető eljárás egységesítése. Vitéz és fegyvesmezt hadseregünk minden időben teljesíteni tudta kötelességét a trón és haza irányában, ezért hazafias gonddal kell megteremteni számára a megfelelő anyagi eszközöket.

A trónbeszéd ezután jó munkát kíván a haza javára és kéri a Mindenhatót, adja áldását a parlament munkájára.

A kormánypart értekezlete

A felolvasás után a régenstanács tagjai az egybegyűltek lelkes éljenzése között visszatértek a királyi palotába, miközben a harangok zúgtak, az ágyuk dörögtek és a kivonult csapatok tisztelegtek. Az ünnepélyes megnyitás után a kormánypart értekezletet tartott, amelyen a miniszterelnök szolidaritásra és fegyverre kérte a liberális párt tagjait a trónbeszédben jelzett munka megvalósíthatása végett.

A szenátus új tisztkara

A szenátus ma délután tartott ülésén Policrat javasolta, hogy egyhangulag újból Nicolaescut válasszák meg a szenátus elnökévé. A szenátus ehhez hozzájárult, mire Dimitriu a maga és a kormány nevében üdvözölte Nicolaescut, aki köszönetet mondott megválasztásáért, majd ígéretet tett, hogy pártatlan vezetője lesz a szenátus tanácskozásainak.

Ujból Saveanu lett a kamara elnöke

A kamara is összeült szombat délután 4 órakor, amelynek eredményeként egyhangulag újból Saveanut választotta meg a kamara elnökévé. Az elnököt Stefan Joan üdvözli, majd Saveanu hódolatát fejezi ki Ferdinánd király emléke iránt, rámutat a munka és szolidaritás szükségességére és köszönetet mond megválasztatásáért. Igéri, hogy ugyanazzal a pártatlansággal fog működni, mint eddig.

A költségvetési bizottság a legközelebbi napokban megkezdi az új költségvetés előkészítő tárgyalásait.

Dugulás és aranyeres bántalmak

gyomor- és bélzavarok, máj- és lepduszadás, hát és derékfájás ellen a természetadta „Ferencz József“ keserűviz, naponként többször bevéve, biztos segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beig zolták, hogy a Ferencz József viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Select Conrad Veidt és Elisabeta Bergner kiváló művészek **Florenci hegedős** mozgó megható tragikomédiában. Mon

Felolvassák a trónbeszédet

A régenstanácsnak az ülésterembe bevonulását nagy óvációval fogadták. Azután előlépett Bratianu Jonel miniszterelnök és mély meghajlással átnyújtotta a trónbeszéd szövegét Miklós királyi hercegnek, aki nagy tapsok között érces hangon olvassa fel az ülészakot megnyitó trónbeszédet:

Szenátor Urak! Képviselő Urak! Abban a pillanatban, amikor Mihály király uralma alatt az első rendes törvényhozási időszakot megnyitjuk, mindnyájunk első gondolata hálával és fájdalommal száll a körünkől eltávozott dicső király felé, akinek alakja fenségesen emelkedik ki az idők fölé mindama küzdelemek és áldozatok közepette, amelyek megvalósították az egységes Romániát. Üdvözült emléke előtt fájdalommal szívvel adunk kifejezést annak a reménynek, hogy utódja folytatni fogja a haza konszolidálásának munkáját.

Románia külpolitikája

A trónbeszéd ezután a külpolitikával foglalkozik, amely igyekszik összhangban tartani Románia és Európa érdekeit és célja a béke megőrzése. Elválaszthatatlanul összekötve a szövetségességekkel, együttműködve mindazokkal az országokkal, amelyek ugyanezt a célt követik, Románia igyekszik mindinkább jó barátságos viszonyt létesíteni kivétel nélkül az összes államokkal a fennálló szerződések keretében. Románia résztvevett a Népszövetség összes munkálataiban is és rokonszenvvel s figyelemmel kíséri e munkák eredményeit, mert a Népszövetség a béke védelmének jelentékeny tényezője.

Románia a világcivilizáció munkájában

Appellál a tisztviselői kar támogatására és a pénzügyi eszközök megfontolt felhasználása céljából fokozott ellenőrzésre int. Romániának részt kell vennie a világcivilizáció munkájában is. E munka erőfeszítéseket kíván minden irányban és biztosítja a nép lelki és intellektuális fejlődését.

Rámutat a trónbeszéd arra is, hogy az agrárreform megvalósult és a földnek a parasztság tulajdonába jutása megadja a kisbirtoknak az alapot a gazdasági élet olyan megszervezéséhez, hogy a nemzetgazdaság fejlődésének reális faktorává lehessen. Szól a mezőgazdasági kamarákról és szövetkezetekről, amelyeknek nagy feladataik vannak. Az ország pénzügyi életének rosszabbodása előírja, hogy újjá kell szervezni a közszolgálati ágakat a jó közigazgatás és az államháztartás jó menete érdekében.

A „Família“ kenyér legjobb, legolcsóbb, mindenütt kapható

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági dóság napilapja.
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
 Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a törvényes megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5688. Tisri 20.
 Cholhamoed 4.
 1927. okt. 16.

Hétfő

5688. Tisri 21.
 Hossana rabbah
 1927. okt. 17.

— **Mária görög királyi hercegnő Ferenczi Sándor pszichoanalitikus meglátogatására Budapestre érkezik.** Budapestről jelentik: Mária görög királyi hercegnő ma délután Budapestre érkezik néhány napi tartózkodásra, ahová Ferenczi Sándor, a kiváló pszichoanalitikus hívta meg s a kinek vendége is lesz a hercegnő. A hercegnő a francia pszichoanalitikusok egyesületének alelnöke és a freudizmus lelkes propagálója.

— **A Franciaország és Magyarország között létrejött titkos szerződések hiteles szövegét közli az Erdélyi Futár** legfrissebb száma. 1920 ban az akkori magyar kormány három titkos szerződést kötött a franciákkal a MÁV bérbeadásáról, a politikai együttműködésről és katonai konvencióról tárgyaltak és írásba is foglalták a megállapodásokat. Szögyényi Kiss Endre politikai lapja, az Erdélyi Futár megszerezte a hiteles szöveget és ezzel lefejtette a kérdéssel a titokzatos fátyolt. Az Erdélyi Futár friss számát váradi, aradi, szatmári és vásárhelyi riportok élénkítik és teszik kapossá.

— **Államellenességgel vádolja a „Viitorul“ az erdélyi sajtót a cenzura ellen indított akció miatt.** Bukarestből jelentik: A „Viitorul“ kommentálja az Erdélyi és Bánati Kisebbségi Újságirószindikátusnak a cenzura elleni tiltakozását, kijelenti, az erdélyi kisebbségi sajtó a legutóbbi időben Románia érdekei ellen izgató cikkeket közölt, olyan cikkeket, amelyekért a magyar rezsim alatt a román vezéreket bebörtönözték volna, a román cenzura pedig ma nem akadályozta meg e cikkek megjelenését. A „Viitorul“ szerint a kisebbségi sajtószindikátus ma a Magyar Párt befolyása alá jutott és a jelenlegi kezdeményezés is ennek a pártbefolyásnak az eredménye. Ez a cenzura elleni tiltakozás politikai jellegű és

Blatt harisnyái

a legjobbak - Cluj

nemcsak a publicisztikai működés egyszerű szabadságát követeli, hanem azt a szabadságot, hogy a román állam egzisztenciája ellen törhessen.

— **Carmen.** A beígért premierek helyett a régi, de bevált kassza-darabokat hozza színre a kolozsvári Román Opera ensembleja. És hogy tegnap ismét zsufozt nézőt végig a Carmen, csak újabb bizonyítéka annak, hogy a zenekedvelők szélesebb rétegeinek szimpátiájában ma is változatlanul az első helyet foglalják el Bizet édesdus melódiai és a spanyol cigánylány tragikus szerelmeinek pompázó külsőségei. Az előadás azonban, sajnos, távolról sem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A Don Joset éneklő Vasile Rabega meleg tenorja nem bírja a magasabb regisztereket és iskolája is föltöbb hiányos. Capovia, az opera új baritonistája csak öles alakjában felelt meg az Escamillo szerepének, baritonja fáradtan és fátyolozottan csengett, erőtlén és szintelen volt az összes fekvésekben. I-trate kisasszony Micaelája egyelőre biztató ígért csupán. Annál tökéletesebb volt azonban Lija Pop a címszerepben, csudálatos zengésű altja ma talán tisztább és nemesebb, mint valaha. Temperamentumos, drámai erejű játéka is tökéletes illuziót nyújtott. Caldaranut kell még megemlítenünk kis szerepében és az ezuttal is kifogástalan kórust. A rendezés viszont nem egyszer zökent és sehogysem elégitett ki a megsonkított ballet sem. (k. r.)

Forgách Anna szülei is csallakoztak Erdélyi Béla vádlóihoz

(Budapest, október 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Enyedi Béla vizsgálóbíró ma reggel kezdte meg a millstadti hitvesgyilkosság bűnyűgyében a tanúk újból való kihallgatását. A vizsgálóbíró újra beidézte Gáldi Nándort, Löw Zoltánét és két leányát, valamint Feuer Gézáét és feleségét, Forgách Anna szüleit. A kihallgatás megkezdése előtt közvetlenül Feuerék ügyvédje, Nagy Artur dr., a neki adott felhatalmazás alapján bejelentette, hogy csatlakozik Erdélyi Béla vádlóihoz. Ez annál is inkább

szenzációként ható körülmény, mert az Erdélyi Béla ellen irányuló eddigi eljárás során Forgách Anna szülei bizalommal viseltettek Erdélyi iránt, meg voltak győződve árta lánsgáról, sőt a fogházban is fei akarták keresni. Annál meglepőbb, hogy Forgách Anna szülei most vádlóként lépnek fel és teljes elégtételt akarnak kapni leányuk haláláért. Enyedi vizsgálóbíró előzőr Feuerékat hallgatta ki. A kihallgatás egy órán keresztül tartott s főleg Erdélyiek házasetére vonatkozott.

Egy kolozsvári zsidó iparos aranylakodalma

(Cluj-Kolozsvár, október 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Csendes, minden feltűnés nélkül aranylakodalomát ünnepelte meg a napokban egy köztisztelőben álló, általános megbecsülésnek örvendő kolozsvári iparos: Sole Simon. A ritka jubileum teljes erőben érte meg a patriarchális kort megért iparost, aki ma is aktív részt vesz bélyeggyártásának vezetésében, amelyet 57 évvel ezelőtt 1870 ben alapított volt Kolozsváron és amely nemcsak Erdély, de az egész egykori Magyarországnak egyik legrégebbi ilyenszerű vállalkozása volt.

A Sole-familia családfája messze évszázadokra nyúlik vissza. Az üzletben kifüggesztett oklevél igazolja, hogy a 15. században az osztrák állam nemesi ranggal tüntette ki a jubiláns egyik elődjét, aki ugyancsak bélyegzőkészítéssel és vésnökséggel kereste meg kenyerét. E a foglalkozás azután tradícióvá vált a Sole családban, apáról fiúra öröklődött és nem érdektelen, hogy

a jubiláns dédnagyapja is vésnök volt annak idején.

Sole Simon mindig tevékeny részt vett Kolozsvár hitközségi életében és egyike volt a város zsidó közéleti vezetőinek. Alapította meg annak idején a „Poale Cedeket“, a kolozsvári zsidó iparosok egyesületét, amelynek ma is diszelnöke és egyike volt a „Schasz Chevrá“ megalapítóinak.

Az aranylakodalom bensőséges meleg ünnepségek színhelye volt. Gyermekének, unokáinak serege, a város zsidó társadalmának java jelent meg a lélekemelő ünnepségen, ahol Glasner Akiba főrabbi méltatta magasán szárnyaló beszédében a jubileum jelentőségét és belső értékét. A Poale Cedek és Kolozsvár többi zsidó testülete is lerótták adójukat a tisztességes munkában megőszült és általános szeretetnek örvendő Sole Simonnak.

— **Halálozás.** Egy derék munkásember, Pázi István nyomdász dőlt ki a tegnapi nap folyamán az élők sorából. Pázi István hosszú éveken keresztül az Uj Kelet nyomdai személyzetének volt derék, kitűnő és intelligens tagja, aki nagy szerepet vitt a munkások természetbarát körének megszervezésében is. A derék munkást körülbelül egy évvel ezelőtt kinos és gyógyíthatatlan betegség támadta meg, mely a tegnapi nap folyamán a halállal nyert befejezést. Az elhunyt iránt nagy és osztatlan részvét nyilvánul meg, egy munkatársai, mint azoknak körében, akik közelebbről ismerték. Pázi István temetése f. hó 17-ikén, hétfőn délután háromnegyed négy órakor lesz a Holdvilág-uccai gyászaházból.

— **Nagyarányu bérharc kezdődött a középnémetszági barnaszénbánya-területeken.** Berlinből jelentik: A középnémetszági barnaszénbányatelepeken nagyarányu bérharc vette kezdetét. Mivel a tárgyalások tegnap eredménytelenül végződtek, hétfőre százezer bányamunkás sztrájkbalépése várható, ami annál is inkább kaasztrofális, mert Középnémetszági összes gyártelepei innen kapják a szenet.

Blatt harisnyái

a legolcsóbbak - Cluj

* A „Nerva“ szanatórium orvosi kezeléssel, öt-hatszóni étkezéssel, fürdőkkel stb. teljes ellátást és kezelést nyújt napi 300 (III. o.), 500 (II. o.) és 600 (I. o.) lej fix árak mellett. Gyógyszerek árai külön.

* Parf. „Ideal“ dr. Erdélyi & Rónai, Targu-Mures. Kölni vizek, dr. Erró féle Rapid szőrtelenítő borotva-por.

— **A magyar pénzverde beszűntette működését.** Budapestről jelentik: A Magyar Állami Pénzverde csütörtökön beszűntette üzemét és elbocsátotta összes munkásait.

His Master's Voice, Poli-EDISON-nál

Ha kottát rendel

forduljon az ország legnagyobb szaküzletéhez, Moravetz Timisoara céghez, gyorsan, pontosan és mindenkor a legolcsóbb árban kapja. Jegyzékek ingyen.

A Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében október hó 16-án,

vasárnap d. e. féltizenegy órakor
Dr. Fischer József és dr. Marton Ernő
 előadást tartanak

A baseli világkongresszus és tanulságai

címen. Az E. Zs. N. S. kolozsvári helyi csoportja szívesen látja Kolozsvár zsidó társadalmát ezen az általános érdektű gyűlésen.
Belépődíj nincs **Belépődíj nincs**

— **A Kludsky-cirkusz,** Európa egyik legnagyobb cirkusza pénteken este megkezdte ötnapos előadás-sorozatát, természetesen zsufozt nézőtér mellett. Tavalyelőtt csak két körönddel mutatkozott be Kolozsvárnak, míg ezidén három köröndön játszik le a valóban káprázatos világvárosi műsort. Ritka szórakozást nyújt ez a csaknem ötórás előadás, mely kellemesen fűtött nézőtérrel, kényelmesen nézhető végig. A helyárák sem magasabbak a tavalyelőttiekénél, ami bizonyára elő fogja segíteni Kludskyék kolozsvári sikerét.

* Erdélyi óras, ékszerész Targu-Mures kirakatait megnézni érdemes.

* **Biztosítuk életünket és vagyonunkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nál.** Képviselő az ország minden helyiségében.

Blatt harisnyái

a legtartósabbak - Cluj

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. vásárlóközönséget, hogy az összes ószi d vatkülönleges-ségek, úgy az átmeneti doublékabátok, mint a specialis Trench-Coats és külföldi nappa borkabátok a legnagyobb választékban raktárra érkeztek.

Neumann M. Cluj

férfi- és fiuruha-áruháza
 Főtér 14.

Egyesült
 Isztalog

Deviza

Zürich
 Newyork
 London
 Páris
 Milánó
 ...
 Budapest
 Belgrád
 Bukarest
 Varsó
 Bécs
 Berlin

Száz le

Tovább

országon.
 a hét elejé
 árát 124 és
 tották le és
 delmi ára is
 nemzetközi p
 a magyar g
 el megukat.
 pengővel csö
 fön lépnek

Szabad
pamuthull
 eselszlovák
 folytán a pa
 szabadul.

Hambu
a tervbe v
 Bécsből jele
 szlovákia, A
 vasutainak d
 renciát tarto
 kikötőinek r
 német és ol
 kötökbé irán
 illetőleg Tri
 álamok ten
 Németország
 provizorium
 októberben a

Nyerés er

a lezajlott
 S. 1
 = Lei
 az 54524

S. 2
 = Lei
 a 79202 s

S. 4
 = Lei
 az 55074 s

S. 3
 = Lei
 a 19846 s
 a 96952

S. 1
 = Lei
 a 62125 s
 és még szá
 nyere

Közgazdaság

Tőzsde

A piac lanyha, üzletelen.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3115—3120	—	—	491 ¹ / ₄	3122	11030	15658	65070	1929
Newyork	16075—16125	51855	51852	2547	162	57185	70840	3375	—
London	786—787	2525 ³ / ₄	2525 ⁶ / ₂	12408	788	2785 ¹ / ₂	344980	16441	48706
Páris	635—640	2035 ¹ / ₂	2036	—	635	2245	278030	13254	392 ¹ / ₂
Milano	885—890	2834	2834	139 ¹ / ₄	887	3125	3871	18462	546 ¹ / ₂
Budapest	478—480	1536 ¹ / ₂	1536 ¹ / ₂	7560	430	1694 ¹ / ₂	209970	—	296 ¹ / ₂
Belgrád	2820—2830	9065	9065	—	2835	—	12386	590	—
Bukarest	—	913	913	—	283	1007	1247	5943 ¹ / ₂	175
Varsó	—	323	324	1585	—	357	441 ³ / ₄	2106	62 ¹ / ₂
Bécs	2270—2280	58	58	—	1830	6415	7944	37905	—
Berlin	3850—3860	7317 ¹ / ₂	7317 ¹ / ₂	—	228	8072 ¹ / ₂	—	47637	—
		12370	12375	—	3860	136 ¹ / ₂	169	805 ¹ / ₂	—

Száz lej arányai: Zürich utó 324, Páris 1585, Budapest 357, Bécs 44175, Prága 216

Tovább esik a cukor ára — Magyarországon. Budapestről jelentik: Tudvalevő, hogy a hét elején a magyar cukorgyárak a kockacukor árát 124 és fél pengőről 115 és fél pengőre szállították le és ennek megfelelően a cukor kiskereskedelmi ára is olcsóbb lett. Tekintettel arra, hogy a nemzetközi piacokon a cukorárak ismét hanyatlottak, a magyar gyárak is újabb árszállításra határozták el magukat. A cukor árát 100 kilónként újabb 1 pengővel csökkentették a gyárak. Az új árak hétfőn lépnek életbe.

Szabaddá tették Csehszlovákiában a pamuthulladék kivitelét. Prágából jelentik: A csehszlovák kereskedelmi minisztérium rendelete folytán a pamuthulladék kivitele október 21-én felszabadul.

Hamburg és Trieszt harca miatt elmarad a tervbe vett budapesti vasuti konferencia. Bécsből jelentik: Németország, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Ausztria, Magyarország és Olaszország vasutainak delegátusai néhány hónap előtt konferenciát tartottak Marienbadban Hamburg és Trieszt kikötőinek rivalizálása miatt. Amint ismeretes, a német és olasz vasutak valóságos licitáltak a kikötőkbe irányuló tarifák terén, hogy így Hamburg, illetőleg Trieszt felé irányítsák a többi közép-európai államok tengeri forgalmát. Marienbadban végre Németország és Olaszország között az év végéig provizórium jött létre. Egyben elhatározták, hogy októberben a fentebb felsorolt államok vasutainak

delegátusai új konferenciát tartanak Budapesten, amelyen Olaszország és Németország megkötik a végleges megállapodást és evvel véget vetnek Hamburg és Trieszt harcának. Amint értesülünk, a tervbe vett budapesti konferencia elmarad, mivel Németország nem hajlandó Olaszország időközben előterjesztett javaslatait elfogadni avval a megokolással, hogy a megállapodások a hollandiai kikötőket, Rotterdamot és Amsterdamot nem kötik, ezek a kikötők azonban a német kikötők számára nagy konkurenciát jelentenek. Ha az év végéig nem kerül sor mégis újabb eredményes tárgyalásokra, úgy a provizórium lejártával kiújul a harc Hamburg és Trieszt között Közép-európa kereskedelmi forgalmáért.

Lengyelország után Ausztria is megkapta az újabb külföldi kölcsönt. Londonból jelentik: Az osztrák újrapított kölcsönt garantáló államok bizottsága tegnap ülést tartott Londonban. Az ülés után az elnökség értesítette az osztrák kormányt, hogy a 726 millió silling kölcsönt felveheti. A kapott kölcsönt az osztrák kormány köztudatépítésére, a vasutak villanyosítására, a mezőgazdaság fejlesztésére, az állami üzemek kiépítésére és modernizálására fogja felhasználni.

Defláció útján stabilizálják a lengyel zlotit. Varsóból jelentik: A 62 millió dollárról és 2 milli fontról szóló amerikai kölcsön perfektuálása után a lengyel kormány ma közzétette valutastabilizációs programját. Mindenekelőtt beszüntetik

Megérkeztek a legújabb divatu öszi és téli angol szövetújdonságok és a

legjutányosabb árákért
előnyös feltételek mellett, divatlap szerinti ruhák készülnek

HERKOVITS JENŐ

írásábanál, Cluj, Str. Iuliu M. és Vlahuta sarok — (v. Szentegyház-u. és Bolyai-u. sarok)

az újabb bankjegykibocsátásokat és fokozatosan a jelenlegi bankjegymennyiséget is csökkenteni fogják. A zloti új értékét, amely körülbelül a jelenlegi árfolyamnak fog megfelelni, külön törvényben alapítják meg. A bankjegymennyiség minimális érfedezetét 40 százalékra emelik és ugyancsak fel-emelik az állami jegyintézet alaptőkéjét is. A lengyel nemzeti bank igazgatóságába bevonul egy amerikai szakértő, akinek tanácsadói szerepe lesz a valutastabilizáció minden kérdésében. A kölcsönt egyébként a következőképen osztják fel: 75 millió zlotival felemelik a jegyintézet alaptőkéjét, 140 milliót pedig azért kap a nemzeti bank, hogy a kincstári bonok ötven százalékát átvállalja, 90 millióval konvertálják az ezüstvalutára szóló kincstárjegyeket, 25 milliót a függőadóságok rendezésére fordítanak és 75 millió lesz a jegybank tartaléktőkéje. A kölcsön fennmaradó részét az állami vállalatok hitelkétségeinek kielégítésére és mezőgazdasági hitelszervezet létesítésére fogják fordítani. A 7 százalékos kamatozása kölcsönt 12 év alatt kell 6 hónapos részletekben amortizálni a névérték 103 százalékos árfolyama szerint. Három éven belül Lengyelország nem vehet fel más hosszulejáratu kölcsönt költségvetési célokra, hanem csakis produktív befektetések érdekében.

Új csomagfeladási bélyegeket hoz forgalomba a vasut. December 15-ikén az állami vasutakon új díjszabás lép életbe a bérmentesítési bélyegekkel és szállítási bárcákkal történő csomagforgalomban. Az új tarifa életbeléptetésével a jelenleg érvényes bérmentesítő bélyegeket kivonják a forgalomból és ezek helyett négy új bélyegtypust vezetnek be. Az 5-30 kilogram súlyú élelmiszercsomagokra, kenyérszakácsokra, valamint a tejeskannákra 5-50 kg. súlyig, amelyek 1-200 kilométernyi távolságra szólnak, 25 lejes bélyeget kell ragasztani. Ugyanezen tartalomú és súlyú csomagokra, ha 2-400 kilométer távolságra szólnak, 50 lejes bélyeget kell ragasztani, 400 kilométeren feletti távolságnál pedig 75 lejes bélyeget. A csomagban feladott hírlapok, folyóiratok, irodalmi és tankönyvek, valamint bármilyen sajtótermékek, 5-10 kilogram súlyig bármilyen távolságra 10 lejes bélyeggel kerülnek szállításra. Ugyanezek a 10 lejes bélyegek szolgálnak az üresen visszaküldött és összekötött tejeskannák bérmentesítésére, 5-30 kilogramig. A csomagokra felragasztott, bérmentesítő bélyegekre külön 5 lejes okmánybélyeget és 25 bani statisztikai bélyeget kell alkalmazni. Az élelmiszerek bérmentesítésére szolgáló bélyegek zöld, az újságok és más nyomtatványok továbbítására szolgáló bélyegek pedig rózsaszínű papírosra lesznek nyomtatva és százas füzetekben kerülnek forgalomba. A szállítási bárcák kétfélek lesznek. Élelmiszercsomagok részére zöld, más áruk részére pedig fehér bárcák kerülnek forgalomba, ugyancsak százas blokkokban.

A kolozsvári Sfatul akcióra készül az új Kereskedő Egyesület ellen. Október 20-án, csütörtökön fog megalakulni Kolozsváron a második kereskedőegyesület, amely tagtestü-

Elköltözés miatt sürgősen eladó
Torda-Turban egy 5 szobás villa
4 holdas gyümölcsös kerttel és gazdasági épületekkel együtt. Értekezni lehet LŐFI GYULA kizárólagos megbízottal TURDA

Kölcsönt
legolcsóbban, legelőnyösebben
nyujt Granaria, Oradea

„Petrolux“ a csodalámpa

Bármely lámpába becsavarható, a legsilányabb beföldi petroleummal is jól ég, 90 gyertyafényt ad, 15 óra alatt fogyaszt 1 liter petroleumot.

Csakis „PETROLUX“ égőt vásároljon! Óvakodjon értéktelen utánzatoktól! Kérjen ingyen árjegyzéket!

„PETROLUX“, TIMIȘOARA, SEM-UTCA 30

Nyerés eredményeim

a lezajlott sorsjátékon:

S. 100.000
= Lei 2¹/₂ Millió
az 54524 sz. sorsjegyre

S. 50.000
= Lei 1¹/₄ Millió
a 79202 sz. sorsjegyre

S. 40.000
= Lei 1 Millió
az 55074 sz. sorsjegyre

S. 30.000
= Lei 750.000—
a 19846 sz. sorsjegyre
a 96952 " " "

S. 10.000
= Lei 250.000—
a 62125 sz. sorsjegyre
és még számtalan nagy
nyeremény

Friedmann szerencsége kolosszális

Huszmillió lejt

S. 750.000 — nyerhet ön egyetlen sorsjeggyel.
A világ legkedvezőbb sorsjátéka.

100.000 sorsjegy — 60.000 nyeremény.

Huzás (1. osztály) December 28. és 30. 1927

Sorsjegyárak	1/4	1/2	1/1
osztályonként	S. 8.—	S. 16.—	S. 32.—
	(Lei 200.—)	(Lei 400.—)	(Lei 800.—)

Rendeljen azonnal

A rendelés vétele után az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktervvel azonnal megküldjük önnek. Fizetés a sorsjegy kézhezvétele után. Megrendeléseket a következő címre kérünk:

Ludwig Friedmann
Wien, I. Salzries 12/11.

október 17

mert az Erdélyi s során For- lítottak Erd-lyi linságáról, sőt keresni. Annál szülei most gytélt akar- gyedi vizsgá- ki. A kínail- s főleg E da.

odalma

ok volt annak y részt vett egyike volt a alapította a kolozs- amelynek ma Schasz Cheva

s meleg fűn-pek, unokáin-k ak java jel-ut ahol Glasner szárnyaló be- és belső ér- rár többi zsidó zeteséges mun- zeretetnek ör-

gytermében gy órakor arton Ernő

resszus

zsvári helyi- zsidó társas- gyűlésen. elépődij nincs

opa egyik leg- gkezdé ötnapos lt nézőtér mel- mutatkozott be rőndön játszó- műsort. Ritka és előadás, mely mesen nézhető a tavalyelőttiek- Kludskyék ko-

argu-Mures ki-

gyonunkat a -nál. Képvisé-

nyái obak-Cluj

item a n, , hogy az önleges- i doublé- cialis ldi nappa yobb vá- rkeztek. uj aruháza

